

ชื่อเรื่อง	การดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนที่ผ่านการอบรมการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	
ผู้วิจัย	คัมภีร์ สุดแท้	
กรรมการที่ปรึกษา	ผศ. ไพบุลย์ ยอดยิ่ง	ประธานกรรมการ
	ดร. อุดยศักดิ์ สุนทรโรจน์	กรรมการ
	ผศ. รัตนา ศิรินาม	กรรมการ
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)	
สถาบัน	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2544	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา การดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนที่ผ่านการอบรมการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและชัดเจนแก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ขั้นนำหลักการในธรรมนูญโรงเรียนมาจัดทำแผนปฏิบัติการและนำสู่การปฏิบัติ และขั้นการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลให้เป็นระบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้สอนที่เป็นหัวหน้างานแผนงาน และครู-อาจารย์ จำนวน 277 คน กรรมการโรงเรียน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามธรรมนูญโรงเรียน จำนวน 46 ข้อ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหการดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน จำนวน 6 ข้อ และแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา จำนวน 3 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนแบบสัมภาษณ์จำแนกประเด็นแล้ว สรุปเป็นความเรียงในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและชัดเจนแก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง และขั้นนำธรรมเนียมโรงเรียนมาจัดทำแผนปฏิบัติการและนำสู่การปฏิบัติ ขั้นตอนที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางคือ ขั้นการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลให้เป็นระบบ เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้สอนที่เป็นหัวหน้างานแผนงาน และครู-อาจารย์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสามกลุ่ม มีขั้นตอนการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือขั้นสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและชัดเจนแก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง เช่นกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีขั้นตอนการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ ขั้นสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและชัดเจนแก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง จากการสัมภาษณ์ พบว่า การดำเนินงานทุกขั้นตอนมีการประชุมชี้แจง ศึกษานโยบาย ระดมสมองในการกำหนดวิธีดำเนินงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน มอบหมายงานให้คณะกรรมการปฏิบัติ กำกับนิเทศ ติดตาม ประเมินผลทุกระยะ แก่ไขข้อบกพร่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยคณะกรรมการโรงเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

2. ปัญหาการดำเนินงานตามธรรมเนียมโรงเรียน คือบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำธรรมเนียมโรงเรียน ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำ การนำไปสู่การปฏิบัติ การกำกับติดตาม ตรวจสอบประเมินผลการปรับปรุงแก้ไข และการรายงานผล ขาดปัจจัยสนับสนุนด้านอื่น ๆ ทั้งงบประมาณ เวลา เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการส่งเสริมให้กำลังใจ กำกับ ติดตาม ประเมินผลจากหน่วยงานอื่น

3. แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานตามธรรมเนียมโรงเรียน คือการประชุมชี้แจง อบรม สัมมนา ระดมสมอง กระตุ้นชี้แจงซ้ำ สร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจให้ตระหนักในความสำคัญของการจัดทำธรรมเนียมโรงเรียน และนำสู่การปฏิบัติร่วมกันของทุกฝ่าย แล้วจึงมอบหมายงานให้รับผิดชอบตามความรู้ ความสามารถ จัดหางบประมาณสนับสนุน ทั้งจากราชการและเอกชน ทั้งร่างกาย และแรงทรัพย์

TITLE	The Implementations of School Charters in Primary Schools under the Office of Maha Sarakham Provincial Primary Education : A Case Study of Schools Participating in Training Program.	
AUTHOR	Khumpee Suttae	
ADVISORS	Assistant Professor Paiboon Yodying	Chairman
	Dr. Adulyasak Soonthronrojana	Committee
	Assistant Professor Ratana Sirinam	Committee
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)	
INSTITUTE	Rajabhat Institute Maha Sarakham, 2001	

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate the implementation of school charters of the primary schools under the Office of Maha Sarakham Provincial Primary Education which participated in the training program, and to identify problems and seek of solutions. The study was conducted in three stages; namely, creating thorough understanding among the administrators and other people involved in the school administration, transferring the main principles of the charters into action plans and monitoring, following-up, evaluating and reporting the results systematically. The target group of the study included 277 administrators, assistant administrators or teachers who were heads of the planning sections, and teachers, and 36 members of the school boards. The instrument used for data collection was a researcher-constructed rating scale questionnaire of Likert comprising 46 items on the implementations of the primary school charters, 6 open-ended questionnaire items on problems and solutions concerning the implementation of the primary school charters and 3 questions for an interview. The statistics used for analyzing data were the percentage, means and standard deviation.

The results of the study were as follows :

1. It was found that the overall picture of the implementation of the school charters was at a moderate level. When each stages was taken into consideration, it was found that the implementation was at high level in 2 stages. One was in the stage of creating understanding, and

the other was in the stage of transferring principles into practice. The monitoring, following-up, evaluating and systematic reporting of the study results was found at a moderate level. When considering the status of the respondents, it was found that the work performance of the school administrators was at a high level whereas the performance of the assistant administrators and teachers who were heads of the planning division as well as teachers was at a moderate level. However, the performance as a whole was found at a moderate level. The three groups of the respondents viewed that the performance of the stage of creating thorough understanding among the school personnel was at a high level. When considering by size of school, it was found that the performance of the schools of large, medium and small sizes as a whole was at a moderate level. The stage of creating thorough understanding among the school personnel was found at the highest level of all. According to the interviews, the implementations of all stages included the meeting, explaining, policy studying, brainstorming, planing the procedures, monitoring, following-up and periodical evaluating. In addition, any corrections and solutions were mostly made through the participation of the school board and were subsequently reported to the people concerned.

2. The problems arising from the study of the implementations of the school charters included lack of knowledgeable personnel and understanding, unawareness of the importance of the school charters, lack of the participation of the school personnel and people involved in transferring the charters into practice, insufficient monitoring, supervising, evaluating, improving of the implementations of the school charters as well as reporting the results. Other factors that were insufficient were budget, time, equipment, materials and moral supports from the personnel of an upper level.

3. The suggested ways to solve the problems could be done by means of meeting and creating thorough understanding, training, organizing seminars, brainstorming and stimulating to recreate an awareness and increase the knowledge on the school charters so that they would be turned into practice effectively and cooperatively. The task and responsibility would be assigned later according to knowledge and capability as well as the allocation of budget both from the government and private sectors.